

NGANO RUKWA

Aina za teknolojia za ngano zilizosambazwa Mkoani Rukwa kutoka ARI -Uyole

Mbegu bora

Juhudi, Sifa, Merina, Ngoli, Shangwe

- **Zinazaa vizuri (3.5 -5.5 tons/ha)**
- **Zinawahi kukomaa kulinganisha na nyingine**
- **Zinavumilia magonjwa**
- **Zinavumilia ukame**

Kutu ya ngano

Wakulima wa Mawenzusi wakichagua mbegu za kwenye majaribio walizoziona zinafaa

Teknologia ...

- **Matumizi sahihi ya mbolea (appropriate fertilizer combinations and placement)**
- **Muda muafaka wa kuandaa shamba na kupanda**
- **Utunzaji bora wa zao la ngano**
- **Kilimo hifadhi (conservation agriculture)**

Matumizi ya ripper

JUNGARU

- **Jukwaa la wakulima wa ngano (JUNGARU)**
- **Kuwaleta pamoja wadau wengine walioko kwenye mnyororo wa thamani wa zao la ngano**
- **Mwaka 2015/2016 wakulima walikopeshwa mbolea ya kupandia na kukuzia ngano kupitia juhudi za Mkuu wa Mkoa**
- **Waliotumia mbolea na kufuata utaalamu mavuno yaliongezeka sana gunia 15 – 18 kwa ekari**

Mafunzo ya wakulima na wataalamu wa kilimo

- Wakulima na wataalamu wamekuwa wakiendelea na mafunzo ya kilimo bora cha ngano kupitia ARI-Uyole.
- Kwa mwaka 2015/2016 Jumla ya wakulima 327 (wanaume 183 na wanawake 144) walipata mafunzo
- Kati yao 327 walinunua mbegu bora na kutumia mbolea kwa kufuata maelekezo kwenye mashamba yao

Shamba darasa (Demonstration plots)

- Mashamba darasa yalifanyika kwenye wilaya za Kalambo, Sumbawanga Manispaa, Sumbawanga vijijini na Nkasi
- Baadhi ya vijiji ni kama Msanzi, ipanga, Ulinji, Mawenzusi, Msandamuungano, Milundikwa, Kipande n.k

Field day - Ulinji

Uzalishaji wa mbegu karibu na wakulima

- Jumla ya Hektari 40 za shamba karibu na wakulima zilipandwa mbegu za ngano
- Vikundi vya wakulima nao walipanda hektari 4 za mbegu chini ya uangalizi wa wataalamu wa kilimo wa Mkoa, wilaya na vijiji husika wakishirikiana na watafiti wa ARI-Uyole na TOSCI

Motisha kwa vikundi vilivyofanya vizuri

Wakulima waliopta mafanikio

Mwamko wa wakulima

- **Wakulima wa ngano wapatao 208 kutoka wilaya ya Nkasi walionyesha nia ya kuungana pamoja ili walime kilimo cha ngano kwa mkataba kwa ajili ya Kampuni ya Kalambo Ranch**